

Sparbanken Boken

Årlig information om kapitaltäckning och riskhantering

– Pelare 3

2021-12-31

Innehåll

1. Inledning
2. Kapitalsituation
3. Nödlidande exponeringar och exponeringar med anstånd

Inledning

Denna rapport innehåller information om Sparbanken Boken, organisationsnummer 537600-6234, kapitaltäckning, riskhantering och likviditet. Informationen lämnas årligen i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag (tillsynsförordningen) samt kompletterande förordningar och standarder, såsom Finansinspektionens föreskrift (FFFS 2014:2) om tillsynskrav och kapitalbuffertar.

Periodisk information som lämnas oftare än årligen hänvisas till sparbankens externa hemsida <https://www.sparbankenboken.se>.

Rapporten avses om inget annat nämns förhållanden per 2021-12-31.

Syftet med rapporten är att som ett komplement till årsredovisningen ge en så transparent, tillförlitlig, konsekvent och jämförbar redogörelse av Sparbankens verksamhet, ledning och styrning samt riskhantering på ett så lättöverskådligt sätt som möjligt.

Kapitalsituation

Kapitaltäckningsregelverket bygger på tre pelare, vilka styr bankens kapitalsituation. Den första och andra pelaren reglerar kapitalkraven och riskhantering, den tredje pelaren reglerar offentliggörande av information.

Banken har beräknat minimikapitalkrav enligt tillsynsförordningen samt svenska föreskrifter FFFS 2014:12), lagen (2014:966) om kapitalbuffertar samt annan relevant vägledning.

Kapitalkrav beräknas för de risker som banken har, såsom kreditrisk, marknadsrisk, operativ risk och kreditvärdighetsjusteringsrisk (CVA-risk). Sparbanken tillämpar schablonmetoden vid beräkning av kreditrisk. Kapitalkrav för CVA-risk beräknas enligt schablonmetoden. Operativ risk beräknas enligt basmetoden. Sparbanken har inget handelslager och gör därmed ingen beräkning eller avsättning för detta.

Förutom minikrav på kapital enligt pelare 1 genomför banken en intern kapital- och likviditetsutvärdering (IKLU). Denna regleras i Pelare 2 enligt lagen (2004:297) om bank och finansieringsrörelse, lagen (2014:966) om kapitalbuffertar, lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag, Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2014:12) om tillsynskrav och kapitalbuffertar och förordning (2014:993) om särskild tillsyn och kapitalbuffertar. Förutom banken egen interna kapital- och likviditetsutvärdering omfattar denna del även Finansinspektionens utvärderingsprocess. FI gör i denna en individuell bedömning av varje banks kapitalbehov.

I IKLU-processen säkerställs att sparbanken har tillräckligt med kapital och tillräckligt stor likviditetsbuffert samt är ett verktyg som säkerställer att sparbanken på ett tydligt sätt identifierar, värderar och hanterar alla de risker som sparbanken är exponerad för samt gör en bedömning av sitt interna kapitalbehov i relation till detta. Kapitalutvärderingen ska utmynna i en detaljerad redogörelse av kapitalsituationen samt en beskrivning av sparbankens aktuella riskprofil samt riskprofilen tre år framåt. IKLU:n fastställs av styrelsen.

Utöver en redogörelse för sparbankens nuvarande ekonomiska ställning, ska minst tre framtida scenarier, varav två stressade beräknas. För varje scenario simuleras resultat- och balansräkningen i syfte att analysera utvecklingen av sparbankens egna kapital samt hur stor kapitalbuffert som är nödvändig för att skydda sparbanken mot förluster som äventyrar det legala kapitalkravet och sparbankens existens.

Dessutom redogörs för vilka metoder sparbanken använder för att mäta och hantera risker, risklimiterna och bedömning av kapital uppdelat per relevanta riskkategorier. ILLU:n innefattar alla risktyper som antas kunna påverka verksamheten. Förutom kreditrisker och operativa risker utvärderas kapitalbehovet även för bland annat ränterisk, likviditetsrisk, ryktesrisk och strategiska risker. Stresstester är en viktig metod i bedömningen av kapital – och likviditetsbehov.

De risker som identifieras inom ramen för Pelare 2 skall täckas åtminstone till 67% av primärkapital. Sparbankens kapitalbas består i sin helhet av kärnprimärkapital och riskerna i Pelare 2 täcks därmed till 100% av kärnprimärkapital.

Bruttosoliditetsgraden beräknas som kvoten av primärkapital och ett totalt exponeringsmått. Sparbankens bruttosoliditet uppgick vid årsskiftet till 10,46%, se även avsnittet om bruttosoliditet.

I tillägg till minimikapitalkraven ska kreditinstitut hålla en kapitalkonserveringsbuffert om 2,5% av det riskvägda exponeringsbeloppet. Sparbanken ska även hålla en kontracyklisk kapitalbuffert vilken bestäms av Finansinspektionen i intervallet 0 – 2,5 %. För närvarande uppgår det kontracykliska buffertvärdet till 0 % dock meddelade Finansinspektionen i september 2021 att det kontracykliska buffertvärdet höjs till 1 % med tillämpning från och med 29 september 2022. Båda buffertarna skall täckas till 100 % av kärnprimärkapital.

Kapitalbas

Sparbankens kapitalbas består i sin helhet av kärnprimärkapital och utgörs av eget kapital bestående av reservfond, årets resultat och fond för verkligt värde efter avdrag för värdejustering för försiktig värdering och innehav i kärnprimärkapitalinstrument.

Kapitalbas	2021	2020
tkr		
Kärnprimärkapital: instrument och reserver		
Reservfond	131 575	121 454
Fond för verkligt värde	7 831	3 273
Årets resultat efter avdrag för föreslagen vinstdisposition	9 453	10 121
Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar	148 859	134 848
Kärnprimärkapital efter lagstiftningsjusteringar		
Värdejusteringar på grund av kraven på försiktig värdering	-108	-115
Innehav i kärnprimärkapitalinstrument i vilka sparbanken inte har en väsentlig investering (belopp över tröskelvärdet på 10 procent)	-6 927	-4 354
Sammanlagda justeringar av kärnprimärkapital	-7 035	-4 469
Kärnprimärkapital	141 824	130 379
Kapitalbas	141 824	130 379

Tabellen visar sparbankens kapitalbas 2021 jämfört med föregående år. Under året har kapitalbasen ökat med 11 mkr, ökningen beror i huvudsak på årets vinst.

Från kärnprimärkapitalet har avdrag gjorts i form av värdejustering i enlighet med artikel 105 i tillsynsförordningen där Sparbanken använder en förenklad metod vilket innebär att avdraget motsvarar 0,1 % på tillgångar som värderas till verkligt värde.

Vidare har avdrag enligt artikel 60 i tillsynsförordningen skett för innehav i kärnprimärkapitalinstrument där sparbanken inte har en väsentlig investering, vilken i huvudsak utgörs av sparbankens innehav av aktier i Swedbank AB. Avdraget görs för belopp överstigande 10 % av tröskelvärdet. Tröskelvärdet beräknas på kärnprimärkapitalet före lagstiftningsjusteringar.

Bruttosoliditet

Bruttosoliditet utgörs av relationen mellan sparbankens kärnprimärkapital i förhållande till sparbankens totala tillgångar samt eventalförpliktelser och ansvarsförbindelser. Vid beräkning av bruttosoliditetsgraden tas alla tillgångar upp till nominella belopp till skillnad mot beräkningen för kärnprimärkapitalrelationen där beräkningen görs efter att tillgångarna riskvägts. Sparbankens bruttosoliditet uppgift till 10,20 % vilket med god marginal uppfylls i relation till kravet som uppgår till 3,0 %.

Sammanfattning

I tabellen på nästa sida (Mall EU KM1) redovisas sparbankens kapitalsituation för aktuell situation per rapportdatumet 31 december 2021 jämfört med 31 december föregående år samt den 30 juni 2021 för utifrån ovan redogjorda kapitalkrav, behov, buffertar, kapital och bruttosoliditetskrav.

Art 447		2021-12-31	2021-06-30	2020-12-31
EU KM1	Tillgänglig kapitalbas (belopp)			
1	Kärnprimärkapital	141 824	131 069	120 258
2	Primärkapital	141 824	131 069	120 258
3	Totalt kapital	141 824	131 069	120 258
Riskvägda exponeringsbelopp				
4	Totalt riskvägt exponeringsbelopp	609 944	653 988	688 770
Kapitalrelationer (som en procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)				
5	Kärnprimärkapitalrelation (i %)	23,25%	20,04%	17,46%
6	Primärkapitalrelation (i %)	23,25%	20,04%	17,46%
7	Total kapitalrelation (i %)	23,25%	20,04%	17,46%
Ytterligare kapitalbaskrav för att hantera andra risker än risken för alltför låg bruttosoliditet (som en procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)				
EU 7a	Ytterligare kapitalbaskrav för att hantera andra risker än risken för alltför låg bruttosoliditet (i %)	-	-	-
EU 7b	varav: ska utgöras av kärnprimärkapital (i procentenheter)	-	-	-
EU 7c	varav: ska utgöras av primärkapital (i procentenheter)	-	-	-
EU 7d	Totala kapitalbaskrav för översyns- och utvärderingsprocessen (i %)	8,00%	8,00%	8,00%
Kombinerat buffertkrav och samlat kapitalkrav (som en procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)				
8	Kapitalkonserveringsbuffert (i %)	2,50%	2,50%	2,50%
EU 8a	Konserveringsbuffert på grund av makrotillsynsrisker eller systemrisker identifierade på medlemsstatsnivå (i %)	0,00%	0,00%	0,00%
9	Institutspecifik kontracyklisk kapitalbuffert (i %)	-	-	-
EU 9a	Systemriskbuffert (i %)	-	-	-
10	Buffert för globalt systemviktigt institut (i %)	-	-	-
EU 10a	Buffert för andra systemviktiga institut (i %)	-	-	-
11	Kombinerat buffertkrav (i %)	2,50%	2,50%	2,50%
EU 11a	Samlade kapitalkrav (i %)	10,50%	10,50%	10,50%
12	Tillgängligt kärnprimärkapital efter uppfyllande av de totala kapitalbaskraven för översyns- och utvärderingsprocessen (i %)	15,25%	12,04%	9,46%
Bruttosoliditetsgrad				
13	Totalt exponeringsmätt	1 317 639	1 292 944	1 242 617
14	Bruttosoliditetsgrad (i %)	10,76%	10,14%	9,68%
Ytterligare kapitalbaskrav för att hantera risken för alltför låg bruttosoliditet (som en procentandel av det totala exponeringsmättet)				
EU 14a	Ytterligare kapitalbaskrav för att hantera risken för alltför låg bruttosoliditet (i %)	-	-	-
EU 14b	varav: ska utgöras av kärnprimärkapital (i procentenheter)	-	-	-
EU 14c	Totala krav avseende bruttosoliditetsgrad för översyns- och utvärderingsprocessen (i %)	3,00%	3,00%	-
Bruttosoliditetsbuffert och samlat bruttosoliditetskrav (som en procentandel av det totala exponeringsmättet)				
EU 14d	Krav på bruttosoliditetsbuffert (i %)	-	-	-
EU 14e	Samlat bruttosoliditetskrav (i %)	3,00%	3,00%	-
Likviditetstäckningskvot*				
15	Totala högkvalitativa likvida tillgångar (viktat värde – genomsnitt)	76 625	60 816	41 853
EU 16a	Likviditetsutflöden – totalt viktat värde	77 749	70 715	65 470
EU 16b	Likviditetsinflöden – totalt viktat värde före begränsning av inflöden	72 969	62 305	61 063
	Likviditetsinflöden – begränsning av inflöden	-17 284	-11 896	-11 960
EU 16b	Likviditetsinflöden – totalt viktat värde efter begränsning av inflöden	55 685	50 409	49 103
16	Totala nettolikviditetsutflöden (justerat värde)	22 064	20 306	16 368
17	Likviditetstäckningskvot (i %)	358%	304%	254%
Stabil nettofinansieringskvot				
18	Total tillgänglig stabil finansiering	1 154 895	1 124 670	1 123 203
19	Totalt behov av stabil finansiering	818 336	780 741	775 875
20	Stabil nettofinansieringskvot (i %)	141%	144%	145%

I nedanstående tabell redovisas internt bedömt kapitalbehov.

Totalt kapitalbaskrav (Summa)	Kapitalkrav	Kapitalkrav / Total REA (%)
Kapitalbaskrav i Pelare 1 exklusive buffertkrav	48 796	8,00%
Kapitalbaskrav för andra risker än låg bruttosoliditet (Ålagt Pelare 2 krav)	-	-
Kapitalbaskrav för internt bedömt kapitalbehov i Pelare 2 (alternativt till ålagt Pelare 2 krav ovan)	16 419	2,69%
Buffertkrav	15 249	2,50%
Ytterligare kapitalbaskrav, Pelare 2 vägledning (alternativt kapitalplaneringsbuffert)	-	-
Kapitalbaskrav för att hantera risken för alltför låg bruttosoliditet	-	-
Totalt kapitalbaskrav (Summa)	80 464	13,19%

Nödlidande exponeringar

En nödlidande exponering är en fordran för vilken det är osannolikt att sparbanken erhåller återbetalning enligt överenskommelse eller att det finns en risk att banken inte erhåller full återbetalning. Ett fallerat lån är ett nödlidande lån. Exponeringar med anstånd är en fordran där de kontraktuella villkoren har ändrats, och att banken genomfört anståndsåtgärder, lättnader i kreditvillkoren, på grund av låntagarens betalningssvårigheter. Syftet med anståndsåtgärderna är att möjliggöra för låntagaren att återbetala lånet i sin helhet. Exempel på anståndsåtgärder är amorteringsbefrielse eller förmånliga förändringar i räntevillkor.

Kreditkvalitet på exponeringar med anstånd

	Bruttovärde/nominellt värde av exponeringar med anståndsåtgärder			Ackumulerad nedskrivning, ackumulerade negativa förändringar av verkligt värde på grund av kreditrisk och avsättningar		Säkerheter och mottagna finansiella garantier för exponeringar med anstånd		
	Presterande anstånd	Nödlidande anstånd		För presterande exponeringar med anstånd	För nödlidande exponeringar med anstånd		Varav säkerheter och mottagna finansiella garantier för nödlidande exponeringar med anståndsåtgärder	
		Varav fallerande	Varav osäkra					
Icke-finansiella företag	2 744	-	-	-	51	-	-	-
Hushåll	2 243	476	-	-	163	40	-	-
Summa	4 987	476	-	-	214	40	-	-

Kreditkvalitet på presterande och nödlidande exponeringar efter antal dagar med försenad betalning

Bruttovärde/nominellt värde

	Presteraende exponeringar			Nödlidande exponeringar								
	Har inte förfallit eller har förfallit ≤ 30 dagar	Har förfallit >30 dagar ≤90 dagar			Förmodas inte bli betalda som inte är förfallna eller förfallna ≤ 90 dagar	Har förfallit > 90 dagar ≤ 180 dagar	Har förfallit > 180 dagar ≤ 1 år	Har förfallit > 1 år ≤ 2 år	Har förfallit > 2 år ≤ 5 år	Har förfallit > 5 år ≤ 7 år	Har förfallit > 7 år	Varav fallerande
Utlåning till allmänheten	981 070	-	-	10 433	-	-	-	-	-	-	-	10 433
Icke-finansiella företag	120 489	119 912	577	1 040	-	577	167	-	-	-	-	1 040
Hushåll	860 581	860 319	262	9 393	-	53	69	93	-	-	-	9 393
Exponeringar utanför balansräkningen	1 480	1 480	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Icke-finansiella företag	1 430	1 430	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hushåll	50	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Presteraende och nödlidande exponeringar och relaterade avsättningar

	Bruttovärde/nominellt värde						Ackumulerad nedskrivning, ackumulerade negativa förändringar av verkligt värde på grund av kreditrisk och avsättningar					
	Presteraende exponeringar			Nödlidande exponeringar			Presteraende exponeringar - ackumulerade nedskrivningar och avsättningar			Nödlidande exponeringar - Ackumulerad nedskrivning, ackumulerade negativa förändringar av verkligt värde på grund av kreditrisk och avsättningar		
	Varav stadie 1	Varav stadie 2		Varav stadie 2	Varav stadie 3		Varav stadie 1	Varav stadie 2		Varav stadie 2	Varav stadie 3	
Utlåning till allmänheten	981 070	913 121	57 515	10 434	-	10 434	715	181	534	2 137	-	2 137
Icke-finansiella företag	120 489	99 973	16 987	1 040	-	1 040	305	68	237	-	-	293
Hushåll	860 581	813 148	40 528	9 394	-	9 394	410	113	297	1 844	-	1 844
Exponeringar utanför balansräkningen	1 480	1 480	-	-	-	-	31	9	22	46	-	46
Icke-finansiella företag	1 430	1 430	-	-	-	-	30	8	22	46	-	46
Hushåll	50	50	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-